

หลงป่า

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์พระ วันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๒

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

วันนี้วันอุโบสถ อุโบสถศีล เนรต้อต้อศีล โยมเขาก้ออาราธนาศีล นี้พูดถึงวัฒนธรรมประเพณี แต่ของเราไม่ต้อง ศีลครบมาตั้งแต่บวช เว้นไว้แต่ศีลขาด ศีลขาดคือขาดเป็นครั้งเป็นคราว ถ้าใครทำศีลต่าง ศีลพร้อย ศีลขาด นั้นเราถึงปลงอาบัติ

ฉะนั้นวันอุโบสถ อุโบสถศีล มันเป็นวันที่ชุ่มชื้นนะ เวลาครูบาอาจารย์ท่านยังอยู่กับหลวงปู่มัน วันไหนสำคัญเป็นวันที่ได้ฟังธรรม ท่านบอกว่าเหมือนลูกจะได้กินนมจากพ่อแม่ มันมีความมองจากลำหยาญ มันมีความรื่นเริง

แต่ทำไมพวกเรามันหงอยเหงา เพราะอะไรมันหงอยเหงา ถึงเวลาทำอะไรมันหงอยเหงาเศร้าสร้อยนะ ถ้าหงอยเหงาเศร้าสร้อยนะ เรามีแต่ความหงอยเหงาเศร้าสร้อยเราจะอยู่กันอย่างไร เราต้องมีความมองจากลำหยาญ มีแต่ความรื่นเริงในธรรม

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระอรหันต์ในสมัยพุทธกาล วิหารธรรม มีธรรมเป็นเครื่องอยู่ มันมีความสุขในหัวใจนะ แต่เรามีอะไรเป็นเครื่องอยู่ละ เรามีกิเลสคุมหัวใจเป็นเครื่องอยู่

ถ้ากิเลสมันคุมหัวใจอยู่ คูสิ เวลาคนเขาหลงป่า เขาเข้าไปในป่าเพื่อจะเก็บของป่าขาย ในปัจจุบันนี้เวลาเราจะหาอาหารนี้เราไปหาซูปเปอร์มาร์เก็ต คนโบราณนะเขาเข้าป่ามีเห็ด มีพืชพรรณธัญญาหารให้เราเก็บดำรงชีวิตได้มหาศาลเลย เราเติบโตมาจากป่านะ

แต่เวลาเข้าป่าไป เวลาเขาหลงป่านี้เขาออกมาไม่ได้ ถึงกับเสียชีวิตได้นะ นี่ป่านอกป่าใน ถ้าป่าในคือป่าในหัวใจของเรา ถ้าเราหลงป่า หลงกิเลสของเรา มันเศร้าสร้อยหงอยเหงานี้มันหลงกิเลสของเราไง กิเลสมันมีอำนาจเหนือกว่า มันบีบคั้นใจอยู่ใน

อำนาจของมัน ถ้าเราเป็นคนๆ หนึ่งในที่จะพยายามดำรงชีวิตในป่า แล้วเราจะออกจากป่านั้นให้ได้

ธรรมชาติของจิตมันมีอยู่แล้ว มันโค่นกิเลสมันครอบงำอยู่ อวิชชาความไม่รู้นี้ มันเป็นป่ารกชัฏ ความโลภ ความโกรธ ความหลง มันครอบงำใจของเราไว้ เราจะหาทางออกจากความโลภ ความโกรธ ความหลงอย่างนี้ได้อย่างไร

ถ้าเราจะออกจากความโลภ ความโกรธ ความหลงอย่างนี้ คุณทำงานทางโลกเขา ผู้ที่ประสบความสำเร็จทางชีวิต เขาต้องมีเขาวนปัญญาของเขา เขามีความละเอียดรอบคอบของเขา เขาจึงทำงานของเขาได้ประสบความสำเร็จ เราเอง จะทำงานมากกว่านั้นนะ เราทำงานเพื่อจะพ้นจากอำนาจของกิเลสในหัวใจของเรา สิ่งใดมันจะมีคุณค่า มันจะมีความลึกลับซับซ้อนไปมากกว่าใจของเรา

กิเลสเวลามันครอบงำใจของเรา เราคิดเราเห็นต่างๆ กิเลสมันรู้มันคิดไปมันเห็นด้วย นี่มันละเอียดอ่อนมาก ความที่ปัญญาเรามันจะพ้นจากกิเลสได้ มันต้องมีความตั้งใจ มีความจริงใจ มีสติปัญญามากพอสมควรทีเดียว มันถึงจะเอาตัวเองไว้ในอำนาจของเราได้ ฉะนั้นเราต้องฝึกมาจากข้างนอก เวลาจะฝึกฝนจากข้างใน

คุณสิ เวลาคนเที่ยวป่า คุณนายพรานเขามีสัตว์ เขามีอะไรช่วยนำทางของเขานะ หมามันจะออกนำทางของมัน มันจะดมกลิ่นไปก่อน มันชำนาญของมันมาก เวลาเขาจะเป็นนายพราน พรานที่เขาจะชำนาญในป่าเขา เขาจะไปเที่ยวป่า เขาต้องมีนายพราน มีหัวหน้าของเขาชักนำพาเขาไปก่อน จนเขาชำนาญของเขา เขาจะปล่อยเด็ยของเขาได้

นี่ก็เหมือนกัน ในหัวใจของเราที่มันจะเที่ยวป่า มันจะออกจากป่า หัวใจเรายังไม่เห็นใจของเรา แล้วจะเอาอะไรออกจากป่าล่ะ ถ้ามันจะออกจากป่ามันต้องเห็นโทษของมันก่อนไง เห็นโทษของป่ารกชัฏนี้มันมีคุณประโยชน์กับโลกเขา โลกเขาดำรงชีวิตในป่า คุณสิ เขามีอาหารดำรงชีวิตของเขา เขาหาสิ่งนั้นมาดำรงชีวิตของเขา

เราก็เหมือนกัน เรามีชีวิตขึ้นมา เราเกิดมานี่เกิดมาโดยปฏิสนธิจิต เกิดมาโดยบุญกุศลที่ทำให้เราเกิดมา แล้วเรามีเขาวนปัญญาของเรา เราเห็นโทษในวัฏสงสาร เราพยายาม

ออกบวชเพื่อจะชำระกิเลสของเรา เรามีศรัทธามีความเชื่อ เรามีความองอาจกล้าหาญ เรา
จะเอาตัวรอดของเราเห็นใหม่

แล้วตัวเราอยู่ไหนล่ะ เราจะเอาตัวรอดอย่างไร ในป่าของเรา เราไม่เห็นใครที่มัน
จะพ้นจากป่านั้นไปได้ มันถึงจะต้องตั้งใจ ต้องมีสติปัญญามากกว่าทางโลกเขา โลกของ
เขาๆ จะทำงานของเขา เขายังใช้ปัญญาของเขา เขาต้องใช้สติปัญญาของเขาเพื่อความ
สงบเรียบร้อยในชีวิตของเขา แล้วชีวิตของเราล่ะ

ชีวิตของเรามันดำรงชีวิต มันเป็นเครื่องอาศัยนะ ปัจจัยเครื่องอาศัย องค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้า ปัจจัย ๔ ! พระเราบวชมาปัจจัย ๔ พร้อม ตั้งแต่บวช มันเป็น
ปัจจัย ๔ บาตร อาหาร ฆรมกรกคือเครื่องกรองน้ำ เครื่องนุ่งห่มอาศัย จีวร ยา น้ำมูลรน้ำ
ปัจจัย ๔ เครื่องอาศัย พระพุทธเจ้าวางไว้ให้แล้ว สิ่งนั้นเรามันมีพร้อมแล้ว ถ้าเรามีพร้อม
แล้ว เรื่องนั้นมันไม่ใช่หน้าที่ของเราแล้ว

ยิ่งเราทำบุญกุศล เราทำคุณงามความดีขนาดไหน โลกที่เขาจะส่งเสริมนี้เขา
พร้อมที่จะจุนเจือจะส่งเสริมของเขา เขาปรารถนาบุญของเขา เขาต้องการผลประโยชน์
ของเขา เขาทำบุญกุศล เขาเสียดละของเขาเพื่อใจของเขา เพื่ออำนาจวาสนาบารมีของเขา

เราเป็นนักบวช เราเป็นผู้ที่ดำรงชีวิตโดยเลี้ยงชีพด้วยปลีแข้ง เรามีอะไรดำรงชีวิต
ของเรา ถ้าดำรงชีวิตของเรา ปัจจัย ๔ เราก็มี่พร้อมอยู่แล้ว ดำรงชีวิตของเรานี้ก็เป็นอำนาจ
วาสนาของเรา เพราะเราเกิดมาในพระพุทธศาสนา เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธ
เจ้าทรงวางธรรมวินัยไว้ ภิภุให้เลี้ยงชีพด้วยปลีแข้ง

บริษัท ๔ มีอุบาสก อุบาสิกาทำบุญกุศลเพื่ออำนาจวาสนาของเขา มันเป็น
ประโยชน์ของแต่ละฝ่ายๆ แต่มันสมคูลลงมาเป็นในพระพุทธศาสนา เราไปเป็นนักบวช
นักรบ เป็นผู้ที่จะเห็นภัยในวัฏสงสาร เราพยายามต่อสู้กับเรานะ ให้มันองอาจกล้าหาญ ให้
มันรื่นเริง หัวใจอย่าให้มันเปิดกว้าง อย่าให้มันอับเฉา ถ้าหัวใจมันอับเฉาขึ้นมา มันจะทำ
ให้เราท้อถอยไปนะ ถ้าเรารื่นเริงองหาญ รื่นเริงในอะไร

คูลี ธรรมะโอสธ ธรรมที่แสดงออกมาจากหัวใจ มันสะท้อนใจเราใหม่ สิ่งนี้มัน
สะท้อนใจในหัวใจของเรา นี่เรากู้ชินกับมันตลอดเวลา ความคิดความเห็นในหัวใจนี้

เรากู้เงินกับมันนะ ชินชาหน้าด้าน หน้าด้านจนไม่เข้าใจว่าสิ่งใดเป็นความดีความชั่ว เลยเอาแต่ความพอใจของตัวเองเป็นที่ตั้ง

ถ้าความพอใจของตัวเองเป็นที่ตั้ง เราจะมีอำนาจอะไรไปกดขี่คนอื่นเขา เรามีอำนาจอะไร แม้แต่ใจของเราๆ จะมีอำนาจบังคับมันได้ไหม เรายังไม่มีอำนาจบังคับในใจของเราเลย ไปกู้เงินกับมันได้อย่างไร นี่ความรู้สึกความคิดความเห็น ถ้าเรามีสติปัญญาขึ้นมา แล้วเราไตร่ตรองมันขึ้นมา ความสุขความทุกข์มันอยู่ที่นี้ เราเห็น โอกาสของเรา

ความคิดนี้มันเกิดขึ้นมาจากใจที่มันเหยียบย่ำหัวใจ นี่มันเหยียบย่ำหัวใจ มันเป็นประโยชน์อันหนึ่ง ประโยชน์ในวัฏสงสาร ประโยชน์ในโลก นี่ผลของวิญญูะ ชีวิตเราที่เกิดตายนี้มันเป็นผลของวิญญูะ เราเกิดเราตายมาในผลของวิญญูะ ในชีวิตหนึ่งมันต้องสิ้นไปทั้งนั้นแหละ ชีวิตนี้มีการพลัดพรากเป็นที่สุด จะอยู่ที่ไหนมันก็ต้องตายทั้งนั้น จะตายอย่างไรเท่านั้นเอง

เวลาเกิดที่ไหน ที่ไหนมีการเกิด ที่นั่นต้องมีการตายแน่นอน มันต้องมีการพลัดพรากเป็นที่สุด แล้วจะตายด้วยรูปแบบอย่างไร ตายแบบทางโลกหรือตายแบบทางธรรม ตายแบบคฤหัสถ์หรือตายแบบพระละ ตายแบบพระ คุณองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะนิพพานสิ พระยังนั่งล้อมรอบอยู่เลย นี่จะตายท่ามกลางสงฆ์ สงฆ์เป็นผู้คอยดูแล

เวลาเราบวชขึ้นมาแล้ว เวลาเราแก่เฒ่าขึ้นมาใครจะดูแลรักษา เราทำคุณงามความดีของเราเถอะ ถ้าไม่มีใครดูแลรักษาเลยมันก็เป็นอำนาจวาสนาของเรา ถ้าอำนาจวาสนาของเรา เรารักษาตัวเราเองได้ หัวใจของเรา ถ้าจิตนี้มันออกจากร่างไปแล้ว ร่างกายนี้มันก็เหมือนกับซากศพต่างๆ ไป

คูสิ ซากสัตว์เขายังทิ้งไว้เกลื่อน รถชนหมาตายกลางถนน มันบูดมันเน่าจนมันเหลือแต่กระดูก แร้งกามันกินของมันไป ไปวิตกกังวลอะไร ไปวิตกกังวลการตายอย่างไร แล้วถ้าไม่มีใครดูแลเราก็ให้เป็นไปตามอำนาจวาสนาของเรา อีแร้งกามันจะมาเจาะไซ้ก็เรื่องของมัน เพราะมันไม่มีใจ เพราะจิตมันออกจากร่างนี้ไปแล้ว

นี่ถ้าจิตอยู่กับร่างจะมีความรู้สึกอยู่ เราจะดูแลรักษาใจของเรา เพราะใจของเราอาศัยบนร่างกายนี้ ร่างกายนี้มันดำรงชีวิตเป็นมนุษย์ มนุษย์มีร่างกายกับจิตใจ จิตใจที่มัน

เกิดมาเป็นมนุษย์ คุณติ คุณเวทนา อินทร์ พรหม เขาก็มีจิตใจของเขา เวลาพรหมของเขา เขามีจิตหนึ่งของเขาเหมือนกัน จิตของเขานี้เวลาเขาตาย ทำไมเขาไม่มีร่างกาย ทำไมเขาตายได้ เขาตายแล้วจิตเขาไปไหน เวลาเขาเสวยภพ ภพเขาเป็นอย่างไร

แล้วเราเกิดเป็นมนุษย์ มนุษย์มีร่างกาย ร่างกายเราจะเสียดลมะมัน มันจะมีอำนาจวาสนาคดดวงหัวใจเราได้มากน้อยขนาดไหน แต่ถ้าเราไม่มีสติปัญญาของเราเลย มันก็กอดดวง มันเป็นกังวลไปหมดเลย ทั้งๆ ที่ไม่ใช่เรื่องอะไรของเราเลย มันเป็นผลของวิญญู ! มันเป็นสิ่งที่เกิดตายๆ ในธรรมชาติ ธรรมชาติเวียนตายเวียนเกิดมาเป็นอย่างนี้แล้วเราไปห่วงอะไร ไม่ใช่หน้าที่ของเรา

เราตายไปแล้วซากศพเป็นหน้าที่ของใคร เราจะไปห่วงอะไรมัน จะไปห่วงสิ่งที่ไม่เป็นเรื่อง แล้วสิ่งที่เป็นเรื่องอยู่ในปัจจุบันนี้ทำไมไม่ห่วง ถ้าไม่ห่วงขึ้นมา จิตใจมันก็เป็นอิสระของมันขึ้นมา มันก็ไม่ไปติด ไม่ไปอยู่ในได้อำนาจของกิเลสที่มันเหยียบย่ำตลอดไป ถ้ามันเป็นอิสระของมันขึ้นมา คุณติ ตัวจิตมันเป็นอย่างไร

ผู้ที่หลงป่าอยู่ ป่ารกชัฏที่มันครอบคลุมอยู่ เราหลงป่าอยู่นะ หลงป่า หลงในวิญญูสงสาร วิญญูสงสารมันบีบคั้นมันอยู่ แล้วมันจะทำให้เป็นอิสระภาพอย่างไร แล้วมันมีอะไรที่จะไปทำให้มีอิสระภาพได้ถ้าเราไม่มีสติปัญญา เราไม่มีธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

เราเกิดเราบวชในพระพุทธศาสนา อุปัชฌาย์ให้ไว้แล้วนะ ถ้าเราบวชในพระพุทธศาสนา อุปัชฌาย์ไม่ให้ เกสา โลมา นขา ทันดา ตโจ ไม่ให้รุกขมุลเสนาสนัง การบวชนั้นไม่สมประกอบ การบวชเป็นพระขึ้นมาไม่เป็นพระ เพราะอะไร เพราะสิ่งที่เป็นพระขึ้นมาเพื่อจะมาประพฤติปฏิบัติ เพื่อมันจะรื้อคั้น เพื่อมันจะให้มารู้แจ้งในสังขรรณอันนี้

ถ้ารู้แจ้งในสังขรรณอันนี้ ถ้าใจเป็นธรรมขึ้นมา เป็นร่มโพธิ์ร่มไทร มันเป็นที่อาศัยของสัตว์โลก แล้วเราอาศัยตัวเราเองได้ไหม สัตตะผู้ข้อง จิตนี้มันยังข้องอยู่ในวิญญูสงสาร มันยังหลงอยู่ในป่ารกชัฏอันนี้ แล้วมันเองมันยังเอาตัวรอดไม่ได้แล้วมันจะเป็นที่พึ่งของใคร ในเมื่อวิญญูสงสารอันนี้มันครอบงำหัวใจอันนี้อยู่ หัวใจนี้ออกจากวิญญูสงสารไปไม่ได้ ออกจากป่ารกชัฏนี้ไปไม่ได้

วิธีการออกจากป่าไม่รู้ เราออกจากป่าไม่ได้ เราตายคาป่าอยู่อย่างนี้ นี่เวียนเกิด เวียนตายอยู่ในวัฏสงสาร โดยกิเลสตัดหาความทะยานอยาก แต่ลึจจะความจริงเวลาตายไปแล้ว ชากศพ เวลาตายขึ้นมา ก็ไปห้วงแต่สิ่งที่มีอยู่ สิ่งที่มามองเห็น สิ่งที่ว่าถ้าเราเกิดเราตาย ตายแล้วใครจะดูแลรักษา ตายแล้วสิ่งนี้ใครจะรับรู้ นี่เราอยู่ในป่าในเขา เวลามันตายขึ้นมาใครจะไปรับรู้

คูลี เขาประสบอุบัติเหตุในโลกนี้ เวลาเขาไปตายกัน เขาตายกันเกลื่อนเลย เวลาเกิดอุบัติเหตุ ตายแล้วใครจะไปยับยั้งมันได้ มันก็ต้องตายตามแต่อำนาจวาสนาของแต่ละบุคคลที่มันสร้างสมของเขามา แล้วเวลาเราจะตายขึ้นมา ทำไมมันไปเคียดรื้อนนัก จิตใจทำไมมันอ่อนแอขนาดนี้ จิตใจทำไมไม่มีหลักมีเกณฑ์ขนาดนี้ จิตใจมีหลักเกณฑ์ได้อย่างไร ถ้าจิตใจไม่มีหลักมีเกณฑ์ขึ้นมา แล้วสังขารมันอยู่ที่ไหน

แล้วในเวลาบวชอุปชฌาย์มา เกสา โลมา นขา ทันตา ตโจ รุกขมูล ให้ออกป่าออกเขาเพื่อจะค้นคว้าหาปฏิสนธิจิตที่มันหลงป่า หลงวัฏสงสารอยู่ที่นี่ มันเป็นผลของวัฏฏะนะ ผลของวัฏฏะคือเวรกรรมที่มันสร้างมา เวรกรรมที่มันสร้างมีนี่ผลของวัฏฏะ แล้วผลของสังขารละ

บวชเป็นพระเป็นสงฆ์ขึ้นมาแล้วนี่ สังขารในหัวใจมันจะมีตรงไหนเป็นสังขารของมันขึ้นมาละ สังขารมันเกิดขึ้นมาได้อย่างไร คำราก็เรียนมา คำหรับตำราในหนังสือมันก็เห็นแต่ชื่อมันทั้งนั้น เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมานี้ก็เอาแต่หัวใจไปเกาะเกี่ยวมัน สิลเป็นอย่างนั้น สมาธิเป็นอย่างนั้น ปัญญาเป็นอย่างนั้น ปัญญาเราก็อธิษฐานไปใหญ่เลย

นี่มันรู้คัน มันมีตำรา หนอน.. หนอนแทะกระดาศ คูลี มันไปแต่เอาหนังสือขึ้นมาเป็นภาพขึ้นมา แล้วความจริงที่มันเกิดขึ้นกับเรา ความจริงที่เป็นสังขารที่มันจะมีกับเรา มันอยู่ที่ไหน ถ้าสังขารมันคือมันตะลึงพริ้งเพริดนะ มันตะลึงในความรู้สึกในความเป็นจริงของเราขึ้นมา ถ้าความจริงเป็นขึ้นมา มันจะต้องให้ใครมารับรองศรัทธาว่า จะให้เป็นความจริงละ ให้มีใครมารับประกันว่าสิ่งที่เราเห็นมันเป็นจริงหรือไม่จริง จริงหรือไม่จริงมันความเห็นของเรา

ถ้าเป็นตั้จะความจริง คุณิ สิ่งที่มีคุณค่า ทรัพย์สินเงินทองที่มีคุณค่า โลกเขา
ปรารถนา เขาต้องการทั้งนั้น สิ่งที่เกิดขึ้นมาจากเวร ถ้าเป็นจริงกับเรา ธรรมมันเกิดขึ้นมา
จากเรา สัจธรรมเกิดในหัวใจขึ้นมา หัวใจมันจะรู้คุณค่าของมัน มันมีความรุ่มเย็นเป็นสุข
ของมัน แต่ถ้ามันไม่เป็นความจริงขึ้นมา คุณิ ตะกั่ว ทองชุบ มันมีทองวาวๆ แวววาวนะ
โห.. ทองชุบ ไอ้โฮ.. ข้างในเป็นตะกั่ว

นี่ก็เหมือนกัน สิ่งที่สัจธรรมที่มันเป็นขึ้นมา ถ้ามันไม่เป็นความจริง มันมีความสุข
มันมีความเชื่ออยู่พักหนึ่ง มันก็เป็นทองชุบนั่นนะ เคี้ยวพอทองมันลอกออกมาะมันเป็น
ตะกั่วทั้งนั้น เวลาจิตมันเสื่อม จิตที่มันเปลี่ยนไป เพราะถ้าสัจธรรมอันนี้ไม่เป็นความจริง
มันเป็นทองชุบ ! มันไม่เป็นความจริง สัจธรรมนี้มันเป็นสัจธรรมปลอมๆ เพราะเรามี
หัวใจ เรามีความรู้สึก เรามีสติปัญญา เรามีการศึกษา เรามีการค้นคว้าธรรมวินัยตามแต่ชื่อ
ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ธรรมวินัยอันนั้นมา เวลามันเป็นทองชุบ จิตใจ
มันไปชุบทอง

คุณิ เวลาเราชุบทองขึ้นมา คุณิ เราบวชเป็นพระเป็นเจ้า ไอ้โฮ.. คุณินำศรัทธาณะ
เวลาใครศึกษาลาเพศไป ใครมีศรัทธาละ มันก็เป็นฆราวาสเหมือนกัน มันก็มีสถานะอัน
เดียวกัน มันก็ไปเสมอภาคกันโดยความเป็นมนุษย์ แต่เราบวชเป็นพระขึ้นมานี้ก็มนุษย์
เหมือนกันนั่นแหละ แต่มนุษย์จะเสียดละ เราเสียดละเรื่องของโลกเขา โลกเขาได้
เสียดละมาเป็นพระ

เป็นพระ มีสิ่งต่างๆ มีธรรมวินัยเป็นแบบอย่าง แล้วเราไม่เหมือนกับโลกเขาแล้ว
เราไม่มีหน้าที่ทำแบบโลกเขาแล้ว สิ่งนี้ คุณิ สิ่งนี้ธรรมวินัยบังคับ แล้วเป็นพระเป็นเจ้า
ขึ้นมาสิ่งใดเป็นประโยชน์กับเรา เป็นประโยชน์กับเรานะ ทำอะไรทำจริงจังกๆ นะ แล้ว
เราต้องเตรียมความพร้อมของเรา จิตใจสติปัญญามันต้องมีกับเรา ถ้าความจริงความ
พร้อมมาจากข้างนอก

คุณิ เขาคุณคน คุณความประพฤติปฏิบัติ คุณิกริยาทำทาง คุณารกระทำ นี่หัวใจมัน
เข้มแข็งขึ้นมา มันต้องทำของมันได้ ถ้าทำของมันได้ ถ้ามีความเข้มแข็งขึ้นมา มีการ
กระทำของเราขึ้นมา มันเป็นประโยชน์กับใจเราทั้งนั้น ใจเรามันได้สัมผัส ใจเรามีความ
รับผิดชอบของมัน

มันจะหาทางออกจากป่านั้นให้ได้ นี่จะออกจากป่ามันต้องรู้ทิศทาง ทิศเหนือทางไหน ทิศใต้ทางไหน ตะวันออก ตะวันตกทางไหน แล้วนี่ระยะทางการเข้าป่าออกจากป่า นี่มันมีระยะทางของมัน มันคำนวณระยะทางของมัน จะเดินกี่วัน จะออกจากป่าได้จะทำอย่างไร

นี่ก็เหมือนกัน เราจะตั้งสติของเราขึ้นมา จะมีสติปัญญาขึ้นมาอย่างไร ที่พยายามต่อสู้กับอารมณ์ความรู้สึกที่มันข่มขีใจเราอยู่ สิ่งนี้มันข่มขีใจเราอยู่เพราะมันเหยียบย่ำทำลายมาตลอด โดยธรรมชาติของมัน ธรรมชาติของกิเลสเป็นอย่างนั้น ธรรมชาติของกิเลสมันทำลายทุกอย่าง ทำลายแม้แต่ความเพียรของเรา ทำลายแม้แต่สติ สมาธิ ปัญญาของผู้ที่ประพฤติปฏิบัติขึ้นมา

กิเลสทำลายทั้งหมด เพราะกิเลสมันเป็นเสียงแห่งมาร มันเป็นบ่วงแห่งมาร เป็นพวงดอกไม้แห่งมาร มันทำลายความคิดความชอบ ทำลายสังขารในหัวใจเราทั้งหมดเลย เพื่อให้อยู่ในอำนาจของมัน มารมันควบคุมหัวใจเราอยู่นะ มารมันเอาหัวใจเราเป็นที่พึ่งอาศัย

เราเป็นนักบวช เราเป็นสาวก สาวกะ เราเป็นสัทธาวิhariก เราเป็นศากยบุตรพุทธชิโนรส ลูกศิษย์ลูกหาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้มามารก่อน เป็นผู้ที่ทำลายมาร ทำลายฆ่ามันแล้ว แล้วเราเป็นใคร เราเป็นศากยบุตรพุทธชิโนรส เราเป็นใคร เราบวชมาในพุทธศาสนา เราเป็นใคร นี่ศาสดาของเรา ครูบาอาจารย์ของเราท่านทำลาย ท่านต่อสู้กับมัน ท่านชนะมันมาทั้งนั้นเลย แล้วเรามาวบชขึ้นมาเราจะต่อสู้กับมัน ทำไมเราอ่อนแอ ทำไมเราท้อแท้

ถ้าเราไม่อ่อนแอท้อแท้.. องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังสู้มันได้ ครูบาอาจารย์ของเราสู้มันได้ คุณองคฤข เราไปสู้กับข้าศึกทำสงคราม เขามีข้าศึก เขาเห็นข้าศึก เขาต่อสู้กันด้วยอาวุธต่างๆ เขาทำลายกัน เขาเห็นตัวนะ แต่เราจะต่อสู้กับกิเลสค้นหาความทะยานอยากของเรา มันอยู่ที่ไหน คิดออกมาเป็นเราทั้งหมดเลย

นี่ธรรมะ ปัญญามันเกิดๆ ปัญญามันเกิด เวลามันเกิดทำไมมันทุกข์อย่างนี้ละ มันเกิดขึ้นมามันก็เป็นป่า เป็นต้นไม้ที่มันเติบโตขึ้นมาทับถมเราอยู่ในป่านั้นอีก ปัญญาที่ว่า จะชำระกิเลส ปัญญาที่จะทำลายมัน เวลาป่ามันชุ่มชื้นนะ ป่าที่มันเจริญงอกงาม มันจะ

กลิ่นที่ไปเรื่อยๆ มันจะกว้างไปเรื่อยๆ มันจะทำให้ระยะทางเราห่างไปเรื่อยๆ เราจะออกจากป่านี้ได้ยากขึ้นมากขึ้นเรื่อยๆ เพราะเราหลง เราไม่มีทางออก เราไม่รู้จักทางมัน

นี่ก็เหมือนกัน ปัญหาที่มันเป็นแสงส่องที่จะออกจากป่า นี่มันเป็นปัญหาที่ว่า ปัญหาที่กิเลสมันพาใช้ มันก็เป็นต้นไม้ที่เกิดขึ้นมาขยายป่าให้ใหญ่ขึ้น ทำลายเรานี้ ปัญหาของกิเลสใจ ปัญหาอย่างนี้เป็นปัญหาของกิเลส เราต้องทำความเข้าใจ ปัญหาอบรมสมาธิ สมาธิอบรมปัญญา ทำขึ้นมาให้มันมีความสงบร่มเย็นของมัน

คูสิ เราจะเอาเราออกจากป่านี้ให้ได้ ความโลภ ความโกรธ ความหลง ป่าของ วัฏฏะ ป่าที่มันเหยียบย่ำทำลายเราอยู่นี้ สิ่งนี้เราต้องจัดการ เราต้องมีสติปัญญา เราพยายามทำความดีของเราละ คุณงามความดีมันสะสมมา ฐานของเจตีย์ ฐานมันกว้างมาก เจตีย์ยอดมันแหลม

นี่ก็เหมือนกัน ฐานของใจ ควรกับการกระทำของเรา เก็บหอมรอมริบ ยิ่งพระ บวชใหม่ละ มันต้องขยันหมั่นเพียร คำว่าขยันหมั่นเพียรนี้สำหรับตำราเราต้องดู ดูขึ้นมา เพื่อ คูสิ พระบวชใหม่ต้องคุณวโกวาท สิ่งใดทำได้หรือสิ่งใดทำไม่ได้ สิ่งใดควร สิ่งนั้น เราดูของเราขึ้นมา

ถ้าพระบวชใหม่อ่านนวโกวาทแล้วกึ่ง แล้วอ่านเมื่อไรมันจะจบ แต่เรา คูสิ พวกเราบวชมาอายุพรรษามากขึ้นมา นวโกวาทนี้มันเป็นพื้นฐาน มันเป็นเรื่องมันเหมือน ทางโลกเลย เด็กอนุบาลเขาเรียน ก. ก. ก. ก. ก. ก. แค่นี้เขียนตัวหนังสือได้มันก็เก่งมากแล้ว

นี่ก็เหมือนกัน พอมีหลักมีเกณฑ์ พอคุณวโกวาท ดูตำรับตำราขึ้นมาเพื่อดำรงชีวิต เพื่อให้รู้กฎหมาย ชาวไทยปฏิบัติกฎหมายไทยไม่ได้ ใครทำผิดกฎหมายบอกไม่รู้ กฎหมายไม่ได้ มันต้องผิดหมด เราเป็นพระก็เหมือนกัน สิ่งต่างๆ ถ้าเรารู้แล้ว ธรรมวินัย นี้เป็นการดำรงชีวิตของเราเพื่อไม่ให้เราผิดพลาดออกไป

ถ้าผิดพลาดออกไป สิ่งนี้เราศึกษามาเพื่อเป็นแนวทาง แต่เวลาประพฤติปฏิบัติ ขึ้นมา ตำราคือตำรา สัจจะความจริงคือสัจจะความจริง ปรียติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ ปรียติเห็น ใหม่ ธรรมของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่วางไว้ ถ้าปรียติไม่มีคุณประโยชน์ขึ้นมา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางธรรมวินัยไว้ทำไม

เวลาองค์พระปัจเจกพุทธเจ้าเกิดมา ตรัสรู้ขึ้นมา สั่งสอนได้ในชีวิตของท่าน เวลาท่านตายไป ท่านไม่ได้วางธรรมและวินัยไว้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางธรรมและวินัยไว้ ถ้าวางธรรมและวินัยไว้ สิ่งนั้นเป็นประโยชน์กันไหม มันเป็นประโยชน์

แผนที่เครื่องดำเนิน เวลากิเลสของเรา นี่แผนที่เครื่องดำเนิน พุทธพจน์ พุทธพจน์ .. ไซ้ ! มันเป็นพุทธพจน์ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่การตีความของจิต จิตมีกิเลสค้นหาความทะยานอยาก มันก็เอาสิ่งนั้นเหยียบย่ำเรา เหมือนกับที่ว่าขยายป่าออกไปเรื่อยๆ ต้นไม้มันโตขึ้นเรื่อยๆ กิเลสมันโตขึ้นเรื่อยๆ ฐูปไปหมด ฐูธรรมวินัย

คูลี เวลาเขาพุทธธรรมะกันปากเปียกปากแฉะ เถียงหลักการในธรรมะ ถ้าของจริงพูดคำเดียว เวลาครูบาอาจารย์ของเราคำเดียวนะ สิ่งนั้นถูกหรือผิด มันเกิดจากสิ่งใด โดยสังขารท่านพูดถึงคำเดียวนี้เราไม่มีข้อโต้เถียงเลย เราไม่มีข้อโต้แย้งเลย เพราะ ! เพราะมันออกมาจากจุดความจริง

เพราะ ! เพราะเวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ถ้าจิตสงบ สงบที่ไหน.. ทำสมาธิก็สงบที่จิต เวลาปัญญาชำระกิเลส ชำระกิเลสที่ไหน.. ชำระกิเลสที่จิต สิ่งที่ฟุ้งซ่าน สิ่งที่เป็นทุกข์ก็ทุกข์มาจากจิต เวลาความฟุ้งซ่านที่มันออกมาเป็นปัญญาโลก โลกที่มันมีความรู้ มันก็กลับมาทำลายจิต

เวลาพิจารณาเข้าไป เวลาสงบก็สงบที่จิต เวลาปัญญาที่เราใคร่ครวญขึ้นมา เวลาวิปัสสนาขึ้นมา มันก็เกิดมาจากจิต มันชำระกิเลสที่จิต ถ้าจิตมันหลงในความโลก ความโกรธ ความหลง หลงในสิ่งที่มันเกิดขึ้น หลงจากปัญญาที่มันสร้างขึ้นมา มันมีกิเลสค้นหาความทะยานอยาก มันก็สร้างปัญญาขึ้นมา สร้างขึ้นมาด้วยอะไร ด้วยกิเลสค้นหาความทะยานอยาก แต่บอกว่าพุทธพจน์ๆ

เวลาประพฤติปฏิบัติ ปรียัตติเป็นอย่างหนึ่ง ปฏิบัติเป็นอย่างหนึ่ง ปฏิบัติขึ้นมา มันเป็นข้อเท็จจริง ข้อเท็จจริงของจิตที่มันได้ประสบตามความเป็นจริงของจิตที่มันได้ประสบของมัน เวลาจิตมันไม่สงบ ทำไมมันถึงไม่สงบ แล้วเวลาตั้งสติขึ้นมา กำหนดบริกรรมพุทโธเข้ามา ปัญญาอบรมสมาธิเข้ามา เวลาสงบ มันสงบอย่างไร มันปล่อยสติปัญญาอารมณ์อย่างไร มันปล่อยความฟุ้งซ่านอย่างไร มันเห็นโทษอย่างไรมันถึงปล่อย

ขึ้นมา แล้วพอพุทโธๆ เข้าไป มันสงบเข้าไปได้อย่างไร นี่ข้อเท็จจริง ลัจจะความจริง นี้ภาคปฏิบัติ

สมาธิ เวลาศึกษาเป็นปริยัติมันก็ได้ชื่อสมาธิมา เวลาประพฤติปฏิบัติสมาธินี้ จิตมันเป็นของมัน เวลาจิตสงบมันก็จิตสงบ จิตที่มันฟุ้งซ่าน จิตมันสงบ นี่ใจผู้ที่หลงป่าที่มันสงบร่มเย็นขึ้นมา หลงป่าแล้วไม่ตื่นเต้น เวลาหลงป่าขึ้นมาเป็นความทุกข์ความร้อนว่าเราหลงป่า เราจะเอาอะไรเป็นอาหาร เราอยู่ในป่าขึ้นมา เราจะดำรงชีวิตอย่างไร มันมีความทุกข์ความร้อนของมัน มันจะไปไม่ได้

แต่ผู้ที่จิตมันเป็นสมาธิขึ้นมาแล้ว ถ้าจิตมันจะหลงป่า หลงป่าก็คือหลงป่า หลงป่าแต่จิตมันมีกำลังขึ้นมา มันมีสติปัญญาของมันขึ้นมา มันมีวิฤติภาวะขึ้นมา มันไม่ตื่นเต้นไม่ตื่นเต้นกับการลุ่มหลงนั้น ถ้าไม่ตื่นเต้นกับการลุ่มหลง มันก็หาทางออกของมันโดยการให้ปัญญาแยกแยะ

เวลาปัญญามันเกิดขึ้นมา ปัญญามันเกิดมาจากไหน ปัญญามันเกิดมาจากจิต เพราะจิตมันสงบขึ้นมา ปัญญามันเกิดจากจิต เวลามันจะไปทำลายใครก็ทำลายในป่า รกชฎุ ทำลายสิ่งที่รุ่มร้อนที่เราหลงป่าอยู่นั้น เพราะความโลภ ความโกรธ ความหลง มันเกิดขึ้นมาจากใจ ป่านี้มันเป็นผลของวิฤติ แต่ความโลภ ความโกรธ ความหลงนั้นเป็นกิเลส กิเลสมันทำให้จิตนี้เวียนตายเวียนเกิดในวิฤติ มันก็หลงป่าในวิฤติ

กามภพ รูปภพ อรูปภพ มันก็หลงในวิฤติ มันก็เวียนตายเวียนเกิดในวิฤติ เวลามีปัญหาขึ้นมา ชำระขึ้นมา มันถอดถอน ถอดถอนๆ มันถอดถอนที่ไหน เวลาจิตมันสงบขึ้นมา มันสงบที่ไหน มันสงบที่จิต เวลาวิปัสสนาญาณขึ้นมามันเกิด มันเกิดที่ไหน มันทำลายที่ไหน มันทำลายที่จิต ที่อุปาทานนั้น มันถอดถอนอุปาทานนั้น ถอดถอนสิ่งที่ เป็นกิเลสตัดหาความทะยานอยากในหัวใจนั้น นี่ปัญญามันเกิด มันเกิดอย่างนี้ เวลาการกระทำอย่างนี้

นี่ใจ ที่ว่าวิปัสสนาญาณมันเกิดขึ้นมาที่นี้ มันทำลายกันที่นี้ มันเป็นประโยชน์กับใคร มันเป็นประโยชน์กับจิตดวงนั้นนะ จิตดวงนี้ทุกข์ๆ ยากๆ อยู่ มันทุกข์มันยากอยู่ที่นี่ มันโดนกิเลสเหยียบย่ำทำลายมาตลอดเวลา มันทุกข์มันยากขนาดนี้ แล้วเราเห็นภัยในวิฤตสงสาร

เราเกิดมาเป็นมนุษย์พบพระพุทธศาสนาแล้วออกบวชด้วย ได้เป็นนักบวชด้วย เป็นพระด้วย แกรมเป็นพระกรรมฐานอีกต่างหาก ! พระกรรมฐาน พระป่า พระที่เห็นภัย ในวิภูตสงสาร

การดำรงชีวิตนะ ชีวิตนี้ไม่มีจริง จริงตามสมมุติใช่ไหม ชีวิตนี้มีจริง คุณ คุณพระเรา บวชขึ้นมา อายุพรรษาขึ้นมาเนี่ยมันก็มีจริงๆ ๕ พรรษา ๑๐ พรรษา เนี่ยมันเกิดมาจากอะไร ก็ เกิดมาจากความจริงใจ เกิดจำพรรษาที่พรรษาขึ้นมา เนี่ยอายุกาลมันก็มีขึ้นมา

นี่ก็เหมือนกัน ชีวิตทุกชีวิตเป็นความจริง เราเกิดมาเป็นความจริง แล้วความจริง อย่างนี้มันเกิดมามีจริงแล้ว เราจะทอดทิ้งไปไหน ในเมื่อความจริงมันเป็นความจริง ! ก็ เอาความจริงสู้กับความจริง เอาสัจจะความจริงไว้สู้กับมัน มันเป็นอย่างไรวะ ชีวิตนี้มันเป็น อย่างไรวะ ชีวิตนี้มันทำให้เราทุกข์เข็ญอย่างไร เนี่ยถ้ามันทุกข์เข็ญ มันเห็นของมันนะ มันมีค่า ถ้าธรรมมันเกิดขึ้นมามันมีค่ามาก

มันย้อนกลับไปในทางโลกเขาเห็นการดำรงชีวิตของเขา มันเหมือนคนตาบอดตา ใสเดินไปชนกับสิ่งต่างๆ เพราะตาเขาไม่เห็น ชนกับนามธรรมนะ ไม่ใช่ชนกับวัตถุ ชน กับความทุกข์ ชนกับความโลภ ความโกรธ ความหลง ในหัวใจของเขา หลงไหลได้ปลื้ม ไปกับลาภยศสักการะในโลกธรรม ๘ จิตใจเขาเวียนตายเวียนเกิดไปในวิภูตสงสาร เขา เวียนไปในโลกธรรม ๘ เขาชน เขาปะทะไปตลอด

จิตนี้ปะทะไปตลอด ไม่ปะทะมันมีอารมณ์ได้อย่างไร ไม่ปะทะมันเสียใจได้ อย่างไร ไม่ปะทะมันมีความลุ่มหลงไปได้อย่างไร จิตใจของเขานี้ปะทะกับโลกธรรม ๘ ไปตลอดเวลา เหมือนกับคนตาบอดตาใสที่มันเดินไปในวิภูตสงสารที่ไม่เห็นข้อเท็จจริง นั้น

เราเป็นนักบวช เราเป็นชาวพุทธ เราเป็นพระ เป็นผู้ประพฤติปฏิบัติ เรามองโลก แล้วก็มองในตัวเรา ถ้ามองในตัวเราเนี่ย ถ้าเราไม่มีสติ ไม่มีปัญญา ไม่มีศีล สมาธิ ปัญญา ในหัวใจของเรา เราจะต่างอะไรไปกับคนละ ! เราต่างอะไรกับผู้ที่หลงในวิภูตละ เขาก็ หลงไปในวิภูตอยู่แล้ว แล้วเราเป็นนักพรต เราเป็นนักบวช เราเป็นนักต่อสู้ แล้วเราไม่มี สติปัญญาขึ้นมาเพื่อจะหาทางออก ไม่ชน ไม่ปะทะ ถ้าไม่ปะทะ จิตใจมันเป็นอย่างไร

นี่จิตเดิมแท้ที่ส่องใส จิตที่มีสัมมาสมาธิมันจะส่องใส มันจะมีความสุขความ
 ร่มเย็น เราไม่ปะทะกับสิ่งใดๆ เราไม่เข้าไปชนกับสิ่งต่างๆ เราก็จะไม่มีการปะทะ เราก็จะ
 ไม่มีโลกธรรม ๘ เข้ามาเหยียบ มีลาภเสื่อมลาภ มียศเสื่อมยศต่างๆ มันก็กระทบเหยียบย่ำ
 หัวใจอยู่ตลอดเวลา เราไม่ไปปะทะกับมัน

เราเสียดละ พระ สมณศักดิ์.. สมณศักดิ์คือศักดิ์ศรีดีงามของความเป็นพระ เราเป็น
 พระนี่เป็นพระของศาสดาพุทธพุทธชินนโรส เรามีความร่มเย็นเป็นสุข เรามีความรื่นเริงอา
 หาญกับตำแหน่งกับการประพฤติปฏิบัติที่เราเป็นพระมาแล้ว เราจะไม่ต้องการสิ่งใดๆ มา
 เป็นประโยชน์กับเราอีกเลย สิ่งใดที่เป็นหัวโขนที่มันจะมาต่อเติมในชีวิตของเรา เรา
 ต้องการสิ่งใดมาเป็นประโยชน์ต่อเราอีกล่ะ ถ้าเราไม่ต้องการสิ่งใดเลย จิตใจเราจะไป
 ปะทะกับโลกธรรม ๘ ไหม โลกธรรม ๘ มันเอาไว้หลอกล่อคนโง่โง่ไหม

เราว่าเราเป็นนักปราชญ์ เราเป็นนักรบ เราเป็นผู้มีศักยภาพ เราเป็นผู้ที่มีจิตใจที่
 เห็นเหยื่อของสังคม เห็นเหยื่อของวิญญูะ เห็นเหยื่อของโลก ผลของวิญญูะ.. การเกิดกาย
 ตายเป็นผลของวิญญูะนะ แล้วจิตใจของเรา เราเกิดมาแล้วเราหาทางออกของเรา เรา
 ประพฤติปฏิบัติของเรา เราทำคุณงามความดีของเราเราทำเอง

ความดีความชั่วมันเกิดจากใจของเรา เรารู้เองเราเห็นเอง นี่ความรู้เองเห็นเองมัน
 ยิ่งมีความละเอียดของใจ มีหิริ มีโอตตปปะ มีความเกรงกลัว มีความระลึกรู้อยู่ มันไม่
 ปะทะกับอะไรเลย

นี่ใหม่ๆ เรายังสู้กับมันไม่ได้ เราก็หลบหลีก เจอสิ่งใดเราหลบหลีกไปก่อน การ
 หลบหลีก นักหลบ พุทโธๆ พุทโธนี่หลบมัน มันจะมีอำนาจขนาดไหน มันจะมีกำลัง
 เหนือกว่าเรา มันจะทำลายขนาดไหน เราพุทโธๆ หากความร่มเย็นเป็นสุขของใจ

เรายังมีนักหลบ หลบเพื่อสร้างสม หลบเพื่อความองอาจกล้าหาญ หลบเพื่อมี
 กำลังในหัวใจขึ้นมา หัดหลบหัดหลีกกับความโลภ กับความโกรธ ความหลงในหัวใจที่
 มันปะทะหัวใจเราตลอดเวลา หลบหลีกจนกว่ามันเห็นช่องเห็นทาง มีกำลังวังชาขึ้นมา
 จับมันมาปะทะสู้กับมัน

ความโลภเกิดจากอะไร ! ความหลงเกิดจากอะไร ! นี่ความโลภ ความโกรธ ความหลง มันเกิดจากไหน มันเกิดมาจากฟ้าหรือ มันมีอะไรมันถึงมาเกิดขึ้นมาแล้วมีอำนาจข่มขี้หัวใจ นี่มันเกิดมาจากไหน มันก็เกิดมาจากจิตโง่โง่ๆ แล้วจิตโง่โง่ๆ นี่มันทำไมถึงให้มันเกิดขึ้นมา ให้มันเกิดขึ้นมาเพราะไม่มีสติปัญญายับยั้งมันซะใหม่

ยับยั้งไม่ได้เพราะอะไร เพราะมันมีกำลังมากกว่า มีกำลังมากกว่าเพราะเหตุใด เพราะมีมากกว่า เราก็ต้องสะสมกำลังขึ้นมา ทำสมาธิขึ้นมาให้แข็งแรงขึ้นมา มีกำลังก็ปะทะกับมัน จับมันมา จะพิสูจนกับมัน ความโลภเป็นอย่างไร ความหลงเป็นอย่างไร ความโกรธเป็นอย่างไร โกรธ.. โกรธเพราะอะไร นี่โกรธอะไร

แล้วครูบาอาจารย์ท่านเทศน์อยู่โกรธใหม่ ถ้าโกรธ โกรธคือสิ่งที่ทำลายล้างกัน สิ่งที่ไม่ดีมีประโยชน์อะไร แต่อำนาจของธรรม อำนาจของบารมีธรรมที่มันออกมาเพื่อจะยับยั้งกิเลส ใ้ฟูๆ ขึ้นมา ทัศนวิสัยที่กลางหัวใจนี้มันเกิดขึ้นมาจากใจของเรา เรายังไม่มีอำนาจที่จะยับยั้งมันได้เลย แต่ครูบาอาจารย์ของเราท่านชี้หน้ามันเลย ใ้ความคิดอย่างนี้ ! ใ้ความเห็นอย่างนี้มันเกิดมาจากอะไร !

เราไม่เห็น เราไม่รู้ ถ้าเราไม่รู้แบบนี้ ถ้าเรามีสติปัญญาขึ้นมา ถ้ามีกำลังขึ้นมา เราจับขึ้นมา มาพิสูจนกัน พิสูจนกันขึ้นมา มันก็เป็นสังโยชน์ เป็นกิเลสที่ยึดมันถือมัน ที่ไปร้อยรัดมัน เราจะคลี่คลายมันอย่างไร เราจะปล่อยวางมันอย่างไร

ผลของวิภูษณะ คนเราอำนาจวาสนาไม่เหมือนกัน การเกิดและการตายไม่เหมือนกัน เวลาคนเกิดตายเหมือนกัน แต่บารมีธรรม ความหยาบความละเอียด ความทุกข์ความยากนี้มันต่างกัน เกิดตายเหมือนกันทั้งนั้น เวลาการเกิดตายเหมือนกัน เราเป็นญาติกันด้วยกรรม ด้วยการเกิดและการตาย การเกิดขึ้นมา เกิดแล้วมันมีชีวิต มีจิตใจขึ้นมา มันก็ต้องอาศัยปัจจัยเครื่องอาศัย นี่เป็นญาติกันโดยกรรม

แต่คนเราเกิดมา บางคนประสบความสำเร็จเป็นสุข รมเย็นเป็นสุขเป็นสังคมของโลกๆ นะ คำว่าร่วมเย็นเป็นสุขไม่มีหรอก แต่ทางโลกเขาไป คนทุกข์คนยากคือคนอัตคัดขัดสน คนที่อุดมสมบูรณ์ก็ถือว่าเป็นความสุขของเขา แต่มันเป็นของชั่วคราว จริงตามสมมุติ ชีวิตก็เป็นความจริง ทุกอย่างเป็นความจริง จริงตามสมมุติ

ชีวิตนี้ก็เป็นชีวิตจริงๆ ทุกข์ก็ทุกข์จริงๆ นะ ทุกข์ไม่จริงทำไมมันมีความรู้สึก มีอารมณ์ แต่ธรรมะ “สุขใดเท่ากับจิตสงบไม่มี” เวลาสงบขึ้นมา สงบอย่างไร ทุกข์มันทุกข์นักทุกข์หนา เวลามันสงบขึ้นมา มันมีรสชาติอย่างไร แล้วเวลามันมีกำลังของมันขึ้นมา มันชำระกิเลสนะ วิปัสสนาญาณมันเข้าไปคลี่คลายนะ คลี่คลาย กาย เวทนา จิต ธรรม

กิเลสมันเป็นนามธรรม มันแสดงตัวมันเองไม่ได้ แต่มันอาศัยสื่อ อาศัยต่างๆ ที่ว่าแสดงออก ในขั้น ๕ รูป รส กลิ่น เสียง รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ ขั้น ๕ ในธาตุ ๔ ในร่างกายนี้อาศัยสิ่งที่แสดงออก มันแสดงออก

ดูไฟฟ้าสิ ไฟฟ้านี้เราไม่เห็นมัน เวลาเราไปจับมันช็อตเราตายเลย นี่ก็เหมือนกัน ความโลภ ความโกรธไม่เห็นเลยนะ แต่เวลามันโกรธขึ้นมา มันแสดงออก มันอาศัยเราไปทำลายคนอื่น ถ้ามันแสดงออกอย่างนี้ เรามีหัวใจที่มันคง เราจับมันได้ เราเห็นได้ เห็นกำลังของกิเลสที่มันอาศัยไป อาศัยธาตุ ๔ และขั้น ๕ ออกไปทำลาย แล้วบารมีบุญกุศล มันก็อาศัยธาตุ ๔ ขั้น ๕ เอาไปทำบุญ

ทำบุญกุศลขึ้นมา มันก็ทำมาจากธาตุ ๔ และขั้น ๕ ทำจากร่างกาย ทำจากความรู้สึกของเรา สิ่งนี้เป็นประโยชน์กับเรานะ ถ้ามันเป็นธรรมขึ้นมา เราถึงทำให้เป็นธรรม เพื่อเราจะเอาจิตดวงนี้ให้ออกจากความลุ่มหลงในวัฏสงสาร

หลงในป่า หลงในโลกอย่างหนึ่ง หลงในวัฏฏะ หลงในกิเลสตัดหาความทะยานอยากของเราอย่างหนึ่ง ตั้งสติปัญญาของเราขึ้นมาเพื่อต่อสู้ เพื่อจะให้มันเป็นประโยชน์กับเรา เพื่อให้จิตนี้พ้นออกไปจากกิเลส เอวัง